

Dirk van den Heuvel

Zelfbewust werken aan eigen tradities

In reactie op... Trudy Dehue: 'Alle boeken de wetenschap uit; om te beginnen die in het Nederlands'

***De Academische Boekengids* 25, februari 2001, pp. 15.**

Vanuit de Delftse faculteit Bouwkunde val ik graag Trudy Dehue bij in de door haar aangezwengelde discussie over methodes van onderzoeksbeoordeling (*Academische Boekengids* nummer 23, oktober 2000). In het streven naar de wereldtop heeft het College van Bestuur van de TU Delft ervoor gekozen om de TU te modelleren naar Amerikaanse voorbeelden. Zo wordt de onderzoeks-output financieel gehonoreerd naar de impact die hij zou hebben op een internationale, i.c. een Amerikaanse/Angelsaksische schaal.

Om de output te wegen wordt op basis van de Amerikaanse *Science Citation Index* (SCI) van de uitgever Thomson (omzet zes miljard dollar) bepaald hoe belangrijk een publicatie zou zijn. De SCI is vooral toegesneden op de onderzoekstraditie van de 'harde' technische natuurwetenschappen. Deze profiteren dan ook ruimschoots van de opgestelde methode. Voor de gebieden van de bouwkunde en de architectuur met niet 'hard-technische' onderzoekstradities pakt ze uiterst negatief uit. Provocerend gezegd: met de CWTS-methode verdwijnt de bouwkunde als wetenschapsgebied, simpelweg omdat deze methode iets probeert te meten wat niet bestaat.

In de bouwkunde gaat het erom de wisselwerking tussen praktijk, ontwerpen en onderzoek te optimaliseren. Fundamenteel onderzoek in een ivoren toren levert maatschappelijk gezien niets op. Het onderzoek en onderwijs profiteren van nieuwe inzichten uit de praktijk, en omgekeerd. De markt zal en wil ook niet voor autonoom onderzoek betalen, anders had de markt - volgens haar eigen logica - op eigen kracht voorzien in deze veronderstelde leemte.

Daar komt bij dat de bouwkunde uit haar aard een lokaal gebonden praktijk is. Meten via de SCI levert dan ook weinig op, omdat deze index gedomineerd wordt door Angelsaksische bladen. Verder is de SCI op het gebied van de bouwkunde zelf niet zuiver wetenschappelijk. Het merendeel van de wetenschappelijke architectuurbladen kent bijvoorbeeld geen systeem van anonieme referenten. De Nederlandse, tweetalige architectuurbladen als OASE, Archis of Forum doen dan ook zeker niet onder voor deze bladen. De academische bladen met artikelen van een werkelijk hoge impact ontbreken bovendien, ofwel omdat ze in een Europese taal, ofwel omdat ze onregelmatig verschijnen (!).

De aanmoediging van vice-president research Berkhout in het universiteitsblad Delta om publicaties zo strategisch mogelijk naar buiten te brengen - dat wil zeggen met de hoogst mogelijke impact volgens de wegingsmethode van het CWTS, waarbij zelfcitaties en citaties van Delftse collega's mee zouden tellen (!) - is in feite een vorm van zelfbedrog. Natuurlijk moeten de ambities hoog zijn en moeten onderzoeksresultaten worden uitgedragen, het liefst inspirerend en met gepaste trots, maar mag dat alstublieft op een 'straighte' manier?

Naast het ideaalbeeld van de Amerikaanse universiteiten dat het Delftse College zo graag nastreeft, zou je voor een succesvolle strategie ook buiten de academische wereld kunnen kijken. Het Nederlandse Stimuleringsfonds voor de Architectuur bijvoorbeeld heeft in tien jaar tijd enorm bijgedragen aan de ontwikkeling en promotie van de Nederlandse architectuur. Analoog daaraan zou er een Stimuleringsfonds voor de wetenschap kunnen komen, een fonds dat zich zou moeten richten op het tot stand brengen van een infrastructuur voor academische bloei, een waar het buitenland met jaloerse ogen naar mag kijken.

Maar vooral is het van belang te erkennen dat er verschillende onderzoekstradities bestaan binnen de TU Delft en dat deze van elkaar kunnen leren en profiteren. Een pluriforme universiteit die op zelfbewuste wijze werkt vanuit haar eigen tradities, onderscheidt zich in de internationale academische wereld veel meer dan een die zich modelleert naar een traditie die ergens anders al tot perfectie is ontwikkeld.

'Alle boeken de wetenschap uit; om te beginnen die in het Nederlands', **Trudy Dehue**

Dirk van den Heuvel is promovendus bij de leerstoel Architectuur, woningbouw Delft.